

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 26 februari 2026
Agendapunt: 22
Onderwerp: Kadernota 2027 Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten
Brabant Noordoost
Portefeuillehouder: wethouder Maarten Everling

Heesch, 13 januari 2026

Inleiding

Het Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL) voert voor zes gemeenten, waaronder Bernheze, de wettelijke taken uit rond de leer- en kwalificatieplicht en het terugdringen van het voortijdig schoolverlaten. Het RBL ziet toe op het schoolbezoek van 5 tot 18 jarigen en ondersteunt jongeren die nog geen startkwalificatie hebben behaald bij de terugkeer naar school of de overstap naar werk.

Het RBL levert jaarlijks een kadernota aan voor de begroting van het volgende jaar. De adoptiegemeente Oss is voornemens hierover een positieve zienswijze te geven. Wij adviseren hetzelfde te doen.

Voorstel

1. Een positieve zienswijze te geven op de kadernota 2027 van het Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost.

Argumenten

- 1.1. *De kadernota sluit aan bij de ambities van het regionale beleidsplan 2026-2029 van het RBL waar uw raad een positieve zienswijze op heeft gegeven.*

In het beleidsplan streeft het RBL er naar dat elk leerplichtig kind niet langer dan drie maanden zonder onderwijs of zorg thuiszit. Bij de aanpak van het schoolverzuim zet het RBL eerst in op preventieve maatregelen om het verzuim te voorkomen en de aanwezigheid op school te versterken, daarna pas op handhaving. Tot slot streeft het RBL er naar om alle voortijdig schoolverlaters in beeld te hebben en te begeleiden naar school, een leer-werktraject of werk.

Bij het vaststellen van het beleidsplan vorig jaar was de rol van het RBL ten opzichte van het leerrecht nog niet duidelijk en was de Wet van school naar duurzaam werk nog niet vastgesteld. Dit is daarom uitgewerkt in de voorliggende kadernota.

Leerrecht

We willen dat alle kinderen onderwijs volgen zodat ze maximale kansen krijgen in hun verdere loopbaan en mee kunnen doen in de samenleving. Het RBL draagt hieraan bij door er op toe te zien dat kinderen naar school gaan (uitvoering leerplichtwet).

Voor ieder kind moet een passende onderwijsplek beschikbaar zijn. Dit recht op onderwijs, ofwel leerrecht, is vastgelegd in het VN verdrag rechten van personen met een handicap en is landelijk uitgewerkt in het voornemen tot inclusief onderwijs. Het leerrecht vraagt een andere rol van het RBL. Het RBL gaat de komende periode anticiperen op het leerrecht door het leggen van de focus op de aanwezigheid op school en het bestrijden van ontluikend verzuim. Daarnaast gaat het RBL leerlingen met langdurig *geoorloofd* verzuim (bijv. vanwege ziekte)

ondersteunen bij de terugkeer naar school. Hiervoor werkt het RBL samen met scholen, gezinnen en ketenpartners in zorg en arbeidsmarkt.

Omdat het leerrecht nog niet juridisch afdwingbaar is, vraagt dit van het RBL om te werken buiten de bestaande kaders om de ontwikkeling van kinderen te kunnen borgen. Ook betekent dit een uitbreiding van de doelgroep voor het RBL, omdat zij zich tot op heden vooral richtte op leerlingen met ongeoorloofd verzuim.

Wet van school naar duurzaam werk

De Wet van school naar duurzaam werk treedt in 2026 in werking en verbetert de begeleiding naar werk voor jongeren met een (risico op een) afstand tot de arbeidsmarkt. Door invoering van de wet begeleidt het doorstroompunt van het RBL jongeren tot 27 jaar naar werk (voorheen tot 23 jaar). Hiervoor heeft het RBL samen met gemeenten, UWV, leerbedrijven en vertegenwoordigers van de scholen een regionaal programma opgesteld (*Regionaal Programma Jongerenaanpak 2026-2029*) met ambities voor de komende periode. Deze ambities zijn:

- Extra inzet van het doorstroompunt op de aanwezigheid op school (preventief aanwezigheidsbeleid)
- Extra ondersteuning voor jongeren met (een risico op) schooluitval door inzet van een onderwijsmakelaar en een overstapcoach. De onderwijsmakelaar ondersteunt leerlingen die dreigen uit te vallen op school door niet schoolse problemen en de overstapcoaches ondersteunen leerlingen bij de overstap van het voortgezet (speciaal) onderwijs naar het MBO.

1.2 De kadernota kan binnen de randvoorwaarden van het beleidsplan 2026-2029 worden uitgevoerd.

Voor 2027 gaat het RBL uit van een inzet van 23,30 fte, iets hoger dan de 22,86 fte uit het beleidsplan. Dit komt omdat het RBL in 2027 0,44 fte extra wil inzetten voor de uitbreiding van de beleidscapaciteit. Dit is o.a. nodig omdat de Wet van school naar duurzaam werk meer taken met zich mee brengt (een grotere doelgroep en extra functies zoals de onderwijsmakelaar en de overstapcoach), de wettelijke eisen voor het gebruik van persoonsgegevens strenger zijn, en omdat er meer overlegstructuren zijn waar het RBL in participeert.

De formatie van het RBL staat al jaren onder druk omdat het RBL onder de norm van de branchevereniging Ingrado zit. Daarom is met de vaststelling van het beleidsplan vorig jaar besloten dat de bestemmingsreserve mag worden ingezet wanneer de uitvoering van wettelijke taken in het geding komt. Hierdoor kon vorig jaar de formatie van leerplichtambtenaren met 1,5 fte worden uitgebreid. Ook de nu voorgestelde uitbreiding van de beleidscapaciteit past binnen deze afspraken.

Daarnaast wordt de formatie van het RBL in 2026 met 2 fte opgehoogd door toevoeging van de functies onderwijsmakelaar en overstapcoach. Deze uitbreiding brengt geen extra kosten voor gemeenten met zich mee, omdat de kosten worden gedekt uit de middelen voor de regionale jongerenaanpak.

Met de voorgestelde ophogingen van de capaciteit blijft het RBL nog net onder de Ingrado-norm (1 fte), maar verwacht zij geen knelpunten voor de dienstverlening in 2027.

1.3 De kadernota draagt bij aan de uitvoering van het Breed Maatschappelijk Beleid Bernheze

Het Breed Maatschappelijk Beleid streeft ernaar dat iedere inwoner zich kan ontwikkelen en meedoen in de samenleving. Het RBL draagt hieraan bij door (beginnend) schoolverzuim aan te

pakken, schooluitval te voorkomen en jongeren die uitgevallen zijn op school, of een risico hierop hebben, te begeleiden naar onderwijs of werk.

1.4 De gemeente Oss hanteert in 2027 een nieuwe financieringssysteem waarmee de overheadkosten van het RBL evenredig over gemeenten worden verdeeld.

Tot nu toe werden vooral de salariskosten van het RBL in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten, terwijl de gemeente Oss het grootste deel van de overheadkosten betaalde. Gemeente Oss heeft in 2024 besloten deze overheadkosten vanaf 2027 evenredig over alle gemeenten te verdelen. Uw raad is vorig jaar hierover geïnformeerd bij de behandeling van de kadernota 2026.

Voor 2027 worden de overheadkosten geraamd op € 619.484. Hiervan wordt een bedrag van € 490.341 doorberekend aan de deelnemende gemeenten. Dat betekent een verhoging van € 1,30 per inwoner (Bernheze: € 42.388).

1.5 Met de voorgestelde maatregelen in de kadernota verwachten we dat de continuïteit van de dienstverlening voor 2027 goed geborgd is en dat leerlingen met (een risico op) schooluitval beter kunnen worden ondersteund.

We hebben in onze zienswijze op de begroting van 2026 onze zorgen geuit over de krappe formatie van het RBL en de daarmee gepaard gaande risico's voor de continuïteit van de dienstverlening. In de voorliggende kadernota heeft het RBL voor 2027 passende maatregelen genomen om de capaciteit op te hogen.

Om schooluitval tegen te gaan, zetten we lokaal, via de GGD, ook in op het ondersteunen van leerlingen met langdurig ziekteverzuim (geoorloofd verzuim) bij de terugkeer naar school. Omdat het geoorloofd verzuim betrof, was deze groep leerlingen tot nog toe minder in beeld bij het RBL. Met de focus op het leerrecht gaat het RBL zich meer richten op het begeleiden van leerlingen met geoorloofd verzuim, waardoor schooluitval bij deze leerlingen beter kan worden aangepakt.

Risico's

- De taken van het doorstroompunt voor 2026-2029 zijn nog niet definitief, omdat het Regionale Programma Jongerenaanpak 2026-2029 nog ministeriële goedkeuring nodig heeft. Daarnaast is de SPUK-bijdrage voor het doorstroompunt in 2027 nog onbekend, waardoor in de kadernota voorlopig wordt uitgegaan van het niveau van 2026.
- Hoewel de capaciteit van het RBL is uitgebreid, blijft deze nog steeds onder de Ingradonorm. Tegelijkertijd groeit de doelgroep van het RBL door de invoering van de Wet Van school naar duurzaam werk en de nadruk op het leerrecht. Daarom is het belangrijk om de komende periode goed te blijven volgen of de capaciteit van het RBL nog voldoende is. De beschikbare bestemmingsreserves kunnen wel worden gebruikt om de capaciteit tijdelijk te vergroten, maar vormen geen structurele oplossing.

Kosten en dekking

De voorlopige bijdrage van Bernheze voor 2027 bedraagt € 139.414 (€ 4,11 per inwoner). Dit is een stijging van € 50.621 ten opzichte van 2026 (Raming 2026: € 88.793). Deze toename komt vooral door de nieuwe verdeelsystematiek van de overheadkosten (€ 42.388), de uitbreiding van beleids capaciteit van 0,44 fte (€ 1.311) en een indexatie van 4,6% volgens het CPB (€ 6.922). De definitieve indexering wordt vastgesteld bij de begroting 2027. Met deze stijging van € 50.621 hebben we in de meerjarenbegroting geen rekening gehouden.

Het RBL hanteert een reserve van 10% van de totale begroting (exclusief bestemmingsreserve). Eventuele overschotten worden na vaststelling van de jaarrekening teruggestort aan de gemeenten.

Vervolg

- Het RBL wordt per brief geïnformeerd over de zienswijze van uw raad. Het Algemeen Bestuur stelt de kadernota op 19 maart 2026 vast. Daarna wordt deze uitgewerkt in de begroting 2027, waarop uw raad eind juni een zienswijze kan geven.
- Door inwerkingtreding van de Wet van school naar duurzaam werk wordt de doelgroep van het doorstroompunt uitgebreid tot 27 jaar. Er wordt onderzocht of de centrumregeling hierop moet worden aangepast. Als dat nodig is, leggen we medio 2027 een aangepaste centrumregeling aan uw raad voor.

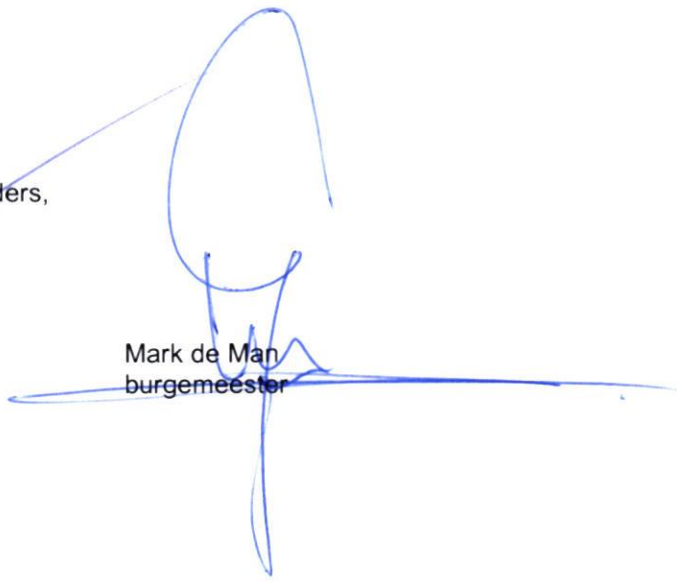
Bijlagen

- Aanbiedingsbrief RBL (124097)
- Kadernota 2027 van het Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost. (124096)
- Adoptieadvies gemeente Oss (126588)
- Raadsbesluit (124603)
- Conceptbrief zienswijze (124800)

Burgemeester en wethouders,

Martin van Vliet
secretaris

Mark de Man
burgemeester